

Kommunal- og distriksdepartementet

Høringsuttalelse - Digitaliseringsdirektoratets tilgang til taushetsbelagte opplysninger i Folkeregisteret

Vi viser til departementets høringsnotat av 30. juni 2022. Høringsfristen er satt til fredag 26. august 2022.

Domstoladministrasjonen ønsker i dette høringsnotatet å gi sin begrunnede tilslutning til alternativ 2 med forskriftshjemmel, for Digitaliseringsdirektoratets tilgang til taushetsbelagte opplysninger i Folkeregisteret.

1. Bakgrunn for forslaget

Lovforslaget fra departementet skal legge til rette for at Digitaliseringsdirektoratet skal ha tilgang til nødvendige opplysninger i Folkeregisteret. Departementet har vist til eksempler på behov for tilgang i forbindelse med Altinn autorisasjon og utstedelse av MinID til personer som har hemmelig adresse.

Etter lov 9. desember 2016 nr. 88 om folkeregistrering (folkeregisterloven) § 10-1 første ledd kan offentlige myndigheter og virksomheter få utlevert ikke-taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret, mens utlevering av taushetsbelagte opplysninger krever hjemmel i lov.

Departementet foreslår derfor en ny lov som gir Digitaliseringsdirektoratet-tilgang til taushetsbelagte opplysninger i Folkeregisteret. Spørsmålet er om hvilke forvaltnings- og myndighetsoppgaver denne foreslåtte hjemmelen omfatter, bør/skal konkretiseres gjennom forskrift. Departementet skriver i høringsnotatet at Digitaliseringsdirektoratets forvaltnings- og myndighetsoppgaver enten må knyttes til Digitaliseringsdirektoratets rolle og oppgaver slik disse følger av blant annet den årlige budsjettproposisjonen til Stortinget, direktoratets økonomi- og virksomhetsinstruks og årlige tildelingsbrev gitt av overordnet departement (høringsforslagets alternativ 1), eller om de bør konkretiseres i forskrift (høringsforslagets alternativ 2).

2. Domstoladministrasjonens bemerkninger til høringsnotatets alternativer

Lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven), som blant annet fastslår at personvernforordningen (GDPR) gjelder som norsk lov, setter rammer for behandling av personopplysninger.

Digitaliseringsdirektoratets innsamling og folkeregisterets utlevering av taushetsbelagte personopplysninger fra folkeregisteret er å anse som en ny behandling av personopplysninger, jf. personvernforordningens art. 4.

Etter personvernforordningens art. 6 nr. 1, jf. art. 5 nr. 1 bokstav a, er en behandling kun lovlig dersom minst ett av behandlingsgrunnlagene opplistet er oppfylt. Departementet skriver i høringsforslaget at det i dette tilfelle vil være både art. 6 nr. bokstav c og bokstav e som vil være aktuelle behandlingsgrunnlag.

Departementet skriver i høringsforslaget at det følger av personvernforordningens art. 6 nr. 3 at «grunnlaget for behandlingen» som nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav c og e «skal fastsettes» i unionsretten eller i medlemsstatens nasjonale rett. Dette innebærer at behandlingsgrunnlagene i bokstav c og e ikke alene kan utgjøre behandlingsgrunnlaget, men at den behandlingsansvarlige må i tillegg kunne vise til et supplerende rettsgrunnlag for behandlingen. Etter Prop. 56 (2017-2018) pkt. 6.3.2 er det ikke nødvendig at det supplerende rettsgrunnlaget uttrykkelig regulerer behandlingen av personopplysninger. Dette må dog ses i lys av de kravene personvernforordningens art. 5 oppstiller.

Etter personvernforordningens art. 5 nr. 1 bokstav b skal personopplysninger kun samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål. Videre skal personopplysningene behandles på en åpen og rettferdig måte med hensyn til den registrerte. Etter forordningens fortalepunkt 39 bør det for fysiske personer *fremgå klart og tydelig* at personopplysninger samles inn og i hvilket omfang. Prinsippet om åpenhet krever at all informasjon og kommunikasjon i forbindelse med behandling av personopplysninger *er lett tilgjengelig og lettfattelig*.

Hensynet til forutberegnelighet tilsier at det i lov bør være slik grad av detaljering at de registrerte lett kan gjøre seg kjent med egne rettigheter, og lett skaffe seg oversikt over hvilke formål forvaltningen har fått hjemmel til å innhente taushetsbelagte personopplysninger for. Det er videre viktig at forvaltningen ikke får for vide fullmakter uten at dette er nødvendig.

På bakgrunn av ovennevnte mener derfor DA at Digitaliseringsdirektoratets forvaltnings- og myndighetsoppgaver bør konkretiseres i tilhørende forskrift (alternativ 2).

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Trine Hammervold
personvernombud

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

